

Landbrugsministeriets Budget, særlig ved 2den og 3die Behandling, men for Resten ogsaa ved 1ste Behandling, saa har det ærede Medlem jo gerne staaet op som Talsmand for Husmænd, Skovarbejdere og Fiskere. Ved denne Lejlighed ere Fiskerne jo gaaede ud af Kassen, men saa have vi til Gængæld faaet Mergelkørsel og Hedeopdyrkning i Stedet. Disse forskellige Ændringsforslag, som det ærede Mindretal har stillet, ere jo nu blevne tagne grundig under Behandling. Navnlig er dette Tilfældet med Forslaget om Tilskud til Hedeopdyrkere, og jeg tænker, at de praktiske Jyder, der i Livets Skole have været med til at opdyrke Hedejord og Mergeljord, have i Aften under denne Debat kunnet give den ærede Raadmand nogen Undervisning i, hvordan det gaar til i det praktiske Liv, som *han* jo ikke kan have ret meget Kendskab til. Det forekommer ogsaa mig, at dette Ændringsforslag, naar det skal benyttes i det praktiske Liv, vil komme til at tage sig ret underligt ud. Tænker man sig blot, at der er en Mand, som har opdyrket nogen Hedejord eller paa-begyndt Opdyrkning af nogen Hedejord, og nu vil have et Laan, saa gaar han først til det kommunale Raad og spørger, om det vil garantere for det Laan, han vil optage. Hvis han nu f. Eks. faar nej, saa faar han ikke et Laan, som han skal forrente og tilbagebetale, men saa skal han i Stedet have en Gave af 100 Kr. pr. Td. Land. Det vil altsaa i det praktiske Liv komme til at gaa saaledes til, at en Husmand f. Eks. kommer til det kommunale Raad og spørger, om det vil garantere for et Laan, som han ønsker at optage. Saa ville de dertil svare: Nej, det gøre vi ikke, for det er du slet ikke tjent med, thi hvis vi sige ja, skal du forrente og afdrage Pengene, men hvis vi sige nej, saa skal du have dem forærende. Dette er dog noget af det mest bagvendte Forhold, man kan tænke sig, at stille Forslag om en Pengebevilling fra Statens Side under saadanne Vilkaar, at naar et Sogneraad svarer nej, saa kan den stedlige Husmandsforenings Bestyrelse faa Lov til at uddele Pengene, eller at i alt Fald Pengene paa dens Indstilling skulle foræres til ham. Nej, et mere pudsigt Grundlag for Laan og Foræring har jeg alligevel aldrig set opstillet her i denne Sal. Men, som sagt, fordybe mig videre i det skal jeg ikke, der er talt saa meget om dette Forslag.

Hvad angaar det andet om Mergel-lejerne, fastholder jeg fremdeles, at Andelsmergel vil være billigere og lettere for

vedkommende at erhverve end socialdemokratisk Mergel under Statsdrift. Den sidste vil ganske sikkert baade blive dyrere for de vedkommende og ogsaa vanskeligere for dem at faa. Men her have vi to nu sædvanlig Aar efter Aar diskuteret med hinanden om, hvilket der var det bedste, enten det Maal, *han* stiledede imod: det socialdemokratiske Maal, hvor Staten skal overtage al Produktion, og hvor det er *den*, der skal raade og regere — vel gennem Fagforeningerne, kan jeg tænke mig —, eller Andelssystemet, som jeg holder paa, og som jeg mener er meget bedre. Det har jo vist sig i dette Land og navnlig for Landbefolkningens Vedkommende, at netop dette System har været til største Gavn for Landboerne og ikke mindst til Gavn netop for de smaa i Samfundet.

Jeg skal dog lige med et Par Ord om-tale Skovarbejderne, for jeg udtalte, da jeg motiverede Forslaget og oplyste, hvor meget Ministerens Forslag i Grunden byder Skovarbejderne til Forbedring af deres Kaar, at jeg kunde ønske at høre, hvorledes det ærede Medlem vilde motivere, at de skulde have 40 Øre til om Dagen. Det synes, som om det ærede Medlem var lidt højt oppe over, at jeg kunde udtale noget saadant. Jeg lyttede nu alligevel til det ærede Medlems Tale for at faa at vide, hvordan han egentlig paa en fornuftig Maade vilde motivere det. Jeg blev skuffet, for jeg hørte ikke anden Motivering end den, at det var for lidt, de havde at leve af. Men hvis man ikke har anden Motivering, kan den samme Motivering jo bruges vistnok i alt Fald overfor de tre Fjerdedele af Befolkningen i Danmark.

Det ærede Medlem sagde, at i Jylland fik de kun en Vinterdagløn af 180 Øre og en Sommerdagløn af 220 Øre. Men naar man tager i Betragtning, at de have baade fri Bolig, fri Jordlod og frit Brændsel, og at største Delen af deres Arbejde er Akkordarbejde — den højtærede Landbrugsminister anslog jo Akkordarbejdet til at være $\frac{9}{10}$ eller 90 pCt. af deres Fortjeneste —, saa bliver der ikke meget Arbejde tilovers paa den Dagløn. Men det forekommer mig, at dette Grundlag, som her er opstillet af den højtærede Landbrugsminister efter Indstilling af denne Kommission: at Skovarbejdere skulle lønnes, saaledes som tilsvarende Arbejdere lønnes paa den samme Egn, er netop et Grundlag, vi have staaet paa i dette Ting, naar der har været Spørgsmaal oppe om Forhøjelse af Dagløn eller lignende: at Staten ikke maa lønne ringere end private, men at det heller